APEC і регіональна економічна співпраця

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Від академічної мережі до міжурядового форуму

Регіональна економічна співпраця в Азійсько-Тихоокеанському регіоні почалася з економістів і підприємців. Тихоокеанську раду економічного співробітництва — мережу національних комітетів, що об'єднує дослідників і осіб, які ухвалюють рішення в уряді та бізнесі, — заснували 1980 року з ініціативи прем'єр-міністрів Японії та Австралії Масаєсі Охіри (Masayoshi Ohira) і Малкольма Фрейзера (Malcolm Fraser). Її перші загальні збори відбулися того ж року в Австралії. Рада значною мірою підготувала ґрунт для міжурядової співпраці.[1] Її міжнародний секретаріат нині працює за адресою в Кент-Рідж на заході Сінгапуру.[2] PECC має статус спостерігача в офіційному форумі, що виріс із цих обговорень.[3]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Цим форумом стало Азійсько-Тихоокеанське економічне співробітництво. Його перша зустріч відбулася в Канберрі в листопаді 1989 року на рівні міністрів. У ній узяли участь дванадцять економік. Відтоді кількість учасників зросла до 21 економіки з обох боків Тихого океану, серед них Сполучені Штати, Китай, Японія, Росія, Австралія та більші члени АСЕАН.[4] APEC не має договірної основи й ухвалює рішення консенсусом. Його члени називають себе економіками. Така формула дає змогу Гонконгу (Китай) і Китайському Тайбею сидіти за одним столом із суверенними державами.

Сінгапур як один із перших господарів

Сінгапур був серед економік-засновниць APEC і в липні 1990 року прийняв другу міністерську зустріч, коли прем'єр-міністром ще був Лі Куан Ю.[5] Економічна логіка була очевидною. Місто, чия торгівля в кілька разів перевищувала його виробництво, було всіляко зацікавлене у форумі, що просував відкриті ринки по всьому Тихоокеанському регіону. Не менш зрозумілою була й політична логіка. Наприкінці холодної війни APEC прив'язав Сполучені Штати до економічного порядку Східної Азії, що відповідало стратегії балансу, описаній у розділі F.IV.

1992 року міністри вирішили створити постійний секретаріат, і 1993 року Секретаріат APEC розпочав роботу в Сінгапурі.[6] Цей вибір дав Сінгапуру сталу роль в органі, зустрічі лідерів якого проводяться почергово в різних членів. У листопаді 2009 року місто саме прийняло зустріч лідерів за прем'єр-міністра Лі Сянь Луна.[7]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Секретаріат і його персонал

Секретаріат APEC — невеликий орган. Його офіційний опис згадує невелику команду програмних директорів, відряджених економіками-членами, яким допомагають професійні співробітники на фахових і допоміжних посадах. Його завдання — координація та підтримка: підготовка зустрічей, управління проєктами, що фінансує APEC, ведення документації та адміністрування річного бюджету, який останніми роками охоплював понад 250 проєктів. 2002 року Секретаріат отримав сертифікацію ISO 9001 щодо управління якістю — незвичний на той час крок для міжурядового секретаріату.[8]

2010 року характер керівництва Секретаріатом змінився. До 2009 року посаду виконавчого директора обіймав представник економіки, що головувала того року, тож очільник змінювався щороку разом із головуванням. Від 2010 року виконавчого директора призначають на фіксований трирічний строк.[9] Реформа забезпечила Секретаріатові тяглість і професійне обличчя. Вона також зміцнила становище Сінгапуру як місця, де зберігається інституційна пам'ять APEC.

Група підтримки політики

У вересні 2007 року міністри APEC створили Групу підтримки політики (Policy Support Unit), яка 2008 року почала працювати як дослідницько-аналітичний підрозділ форуму.[10] Вона розміщена разом із Секретаріатом у Сінгапурі. Група готує дослідження зі спрощення процедур торгівлі, послуг, структурних реформ і цифрової економіки, а також відстежує, як члени просуваються у виконанні спільних зобов'язань. Для міста, що залежить від відкритості сусідів, постійний дослідницький підрозділ із

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

регіональної економічної політики — корисний сусід, бо його аналітики, дані та семінари живлять дискусії в сінгапурських міністерствах, університетах і аналітичних центрах.

Що APEC означає для фінансів

APEC — передусім торговельний форум. Його засадничі прагнення втілилися в Богорських цілях 1994 року, які передбачали вільну та відкриту торгівлю й інвестиції в регіоні до 2010 року для промислово розвинених економік і до 2020 року для економік, що розвиваються.[11] За власними даними форуму, у регіоні живе близько 2,95 млрд осіб, і 2021 року на нього припадало приблизно 62 % світового ВВП і 48 % світової торгівлі. Середні мита між членами знизилися з 17 % 1989 року до 5,3 % 2021 року, а реальний ВВП регіону за той самий період зріс із 19 трлн до 52,8 трлн доларів США.[12]

Фінанси увійшли до APEC через окремий трек міністрів фінансів, які регулярно зустрічаються з середини 1990-х років і займаються розвитком ринків капіталу, фінансуванням інфраструктури та фінансовою інклюзією.[13] У фінансах результати скромні порівняно з торгівлею. APEC не створює обов'язкових правил, не має наглядових повноважень і власного фонду. Його цінність для фінансового центру Сінгапуру полягає в іншому: у звичці до регулярних контактів між посадовцями, у «м'яких» стандартах, які напрацьовують його робочі групи, і в присутності секретаріату, що робить місто природним місцем зустрічей для економічних адміністраторів регіону.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Примітки

1. Wikipedia, “Pacific Economic Cooperation Council” (дата звернення: листопад 2026 р.): заснована 1980 р. з ініціативи прем’єр-міністрів Масаєсі Охіри та Малкольма Фрейзера; перші загальні збори (PECC I) в Австралії 1980 р.; мережа національних комітетів, що об’єднує мислителів і осіб, які ухвалюють рішення в уряді та бізнесі. ↩
2. Pacific Economic Cooperation Council, вебсайт (pecc.org, дата звернення: листопад 2026 р.), нижній колонтитул: “29 Heng Mui Keng Terrace, Block A, 7th Floor, Singapore 119620”. ↩
3. Wikipedia, “Asia-Pacific Economic Cooperation” (дата звернення: листопад 2026 р.): APEC має трьох офіційних спостерігачів — АСЕАН, Форум тихоокеанських островів і Тихоокеанську раду економічного співробітництва. ↩
4. Wikipedia, “Asia-Pacific Economic Cooperation” (дата звернення: листопад 2026 р.): “This led to the first meeting of APEC in the Australian capital of Canberra in November”; Wikipedia, “Asia-Pacific Economic Cooperation” (дата звернення: листопад 2026 р.): у зустрічі в Канберрі 1989 р. взяли участь міністри дванадцяти країн; “Currently, APEC has 21 members.”. ↩
5. Wikipedia, “Asia-Pacific Economic Cooperation” (дата звернення: листопад 2026 р.), таблиця зустрічей: друга зустріч у Сінгапурі, 29–31 липня 1990 р., за прем’єр-міністра Лі Куан Ю. ↩
6. Щодо рішення міністрів APEC у Бангкоку у вересні 1992 р. заснувати секретаріат і його відкриття в Сінгапурі 1993 р. див. історію Секретаріату APEC і Bangkok Declaration on APEC Institutional Arrangements 1992 р. (apec.org). ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

7. Wikipedia, “Asia-Pacific Economic Cooperation” (дата звернення: листопад 2026 р.), таблиця зустрічей: сімнадцята зустріч у Сінгапурі, 14–15 листопада 2009 р., за прем’єр-міністра Лі Сянь Луна. ↩

8. APEC Secretariat, “APEC Secretariat” (apec.org, дата звернення: листопад 2026 р.): “The APEC Secretariat is based in Singapore”; він “is staffed by a small team of program directors, seconded from APEC member economies”; APEC Secretariat, “APEC Secretariat” (apec.org, дата звернення: листопад 2026 р.): “APEC's annual budget is also administered by the APEC Secretariat”, який наглядає за понад 250 проєктами, що фінансує APEC; APEC Secretariat, “APEC Secretariat” (apec.org, дата звернення: листопад 2026 р.): “In 2002, the APEC Secretariat obtained ISO 9001 Quality Management Certification”. ↩

9. APEC Secretariat, “APEC Secretariat” (apec.org, дата звернення: листопад 2026 р.): “Up until 2009, host economy filled the position of executive director”; “From 2010, the appointment of an executive director is made on a three-year fixed-term basis”; чинний виконавчий директор — Eduardo Pedrosa. ↩

10. Wikipedia, “Asia-Pacific Economic Cooperation” (дата звернення: листопад 2026 р.): “The Policy Support Unit (PSU) was established by APEC Ministers in September 2007”, почав роботу 2008 р. ↩

11. Wikipedia, “Asia-Pacific Economic Cooperation” (дата звернення: листопад 2026 р.): “APEC leaders adopted the Bogor Goals, which aimed for free and open trade and investment in the Asia-Pacific”, з цільовими датами 2010 р. для промислово розвинених і 2020 р. для економік, що розвиваються. ↩

12. APEC, “Achievements and Benefits” (apec.org, дата звернення: листопад 2026 р.): близько 2,95 млрд осіб, “approximately 62 percent of world GDP” і “48 percent of world trade in 2021”; середні мита

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

"from 17 percent in 1989 to 5.3 percent in 2021"; реальний ВВП "from USD 19 trillion in 1989 to USD 52.8 trillion in 2021". ↩

13. Щодо APEC Finance Ministers' Process, започаткованого 1994 р., і його подальших ініціатив, зокрема Cebu Action Plan 2015 р. та Asia-Pacific Financial Forum, див. сторінки APEC Finance Ministers' Process (apec.org). ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.